

TOPLUMUN ŞİDDETİ ANLAMA BİÇİMİ: İstanbul'da Kadına Yönelik Şiddet Algısı Araştırması

● 2025

SUNUM KAPSAMI

1. ARAŞTIRMA TASARIMI

1.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

1.2. Metodoloji ve Örneklem

2. ARAŞTIRMA BULGULARI

2.1. Demografik Profil

2.2. Kadına Yönelik Şiddetin Toplumsal Algısı

2.3. Şiddet Yaşama Durumu

2.4. Şiddet Yaşadığını Belirten Kadınların Demografik Profili

3. GENEL DEĞERLENDİRME (DOÇ. DR. GÜLENAY PINARBAŞI)

SORU & CEVAP

Bu araştırma, AYSİT Vakfı finansmanında, Doç. Dr. Gülenay Pınarbaşı ve HACE Araştırma Proje Koordinatörü Nuran Köse Çerçi tarafından yürütülmüştür.

İstanbul'da kadına yönelik şiddetin farklı boyutlarını verilerle ortaya koyan bu çalışmanın bulguları, ilgili örneklem çerçevesi kapsamında değerlendirilmelidir.

Çalışma, kadına yönelik şiddete ilişkin toplumsal algı ve farkındalık düzeylerini ölçmeye yöneliktir; normatif bir değerlendirme ya da genelleyici bir yargı üretme amacı taşımamaktadır.

1. ARAŞTIRMA TASARIMI

1.1 Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

AMAÇ

- Kadına yönelik şiddete ilişkin **algı ve tutumları ölçmek**
- Toplumun şiddeti **tanımlama ve gerekçelendirme biçimini ortaya koymak**
- Şiddetle mücadelede **farkındalık geliştirme politikalarının ve sosyal kampanyaların etkisini artırabilecek bulgular sunmak**

KAPSAM

- Kadın ve erkeklerin kadına yönelik şiddet ile ilgili algıları,
- Toplumsal cinsiyet rolleri, kadınların toplumdaki yeri,
- Erkek egemen normların şiddeti meşrulaştırma biçimleri ve
- Bireylerin hak temelli çözüm yaklaşımlarına olan mesafesi analiz edilmiştir.

ARAŞTIRMA ÇERÇEVESİ

- İstanbul temsili
- Farklı sosyo-ekonomik grupları kapsayan örneklem yapısı

1.2 Metodoloji ve Örneklem

Yöntem ve Teknik?

Hibrit Yöntem CATI + CAWI

- Bilgisayar Destekli Telefonla Görüşme(CATI) ve
- Online Uygulama(CAWI)

- Araştırmada **kantitatif saha araştırması yöntemi** uygulanmıştır.
- Görüşmelerden 429'u online anket uygulaması (CAWI), 321'i bilgisayar destekli telefonla anket (CATI) yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Örneklem?

750 Görüşme

Tabakalı Kota Örneklem Yöntemi
İlçe Nüfuslarına Orantılı
Demografik kota (yaş,
cinsiyet, eğitim)

Örneklem tasarımında, İstanbul'un 39 ilçesinin 2024 yılı TÜİK ADNKS verilerine dayalı nüfus oranları temel alınarak ilçe bazında anket sayıları planlanmış; yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyine göre de demografik kotalar uygulanmıştır.

Ne Zaman?

Çalışma
1 Ağustos – 18 Ekim 2025
tarihleri arasında
gerçekleştirilmiştir.

Çalışma için hazırlanan soru formu
ortalama **15 dakika** sürmüştür.
(CAWI: 12,5' CATI: 17,41')

Soru Formunun Hazırlanması

❖ Tasarım Süreci

- Kapsamlı bir literatür taraması ile **kapsamlı soru havuzu oluşturuldu.**
- Uzman ekip ile **değerlendirme ve eleme yapılarak taslak form hazırlandı** (İletişim, Hukuk, Tıp, Sosyoloji, İstatistik alanlarından).
- Uzman görüşleri ile ilk pilot çalışma yapılarak **içerik geçerliliği sağlandı.**

❖ Pilot Uygulama

- Yaş, cinsiyet ve eğitim çeşitliliği gözetilerek 32 kişi ile ikinci pilot test yapıldı. (CATI + CAWI yöntemleriyle)
- Anlaşılabilirlik ve soru akışı test edildi.
- Geri bildirimlerle revizyonlar yapıldı ve nihai form hazırlandı.

❖ Nihai Form (59 soruluk)

- **8 demografik + 14 ana soru bloğu**
- 39 tutum önermesi (5'li Likert)
- Kadınlara özel deneyim modülü (Şiddet türü, fail ve sıklık detaylı ölçüldü)

A sample of the survey form, showing a grid of questions and response options. The form is titled 'Katılımcı Anket Soruları' and includes sections for 'Demografik Bilgiler', 'Deneyim Soruları', and 'Tutum Soruları'. It features a grid of 59 questions, each with a corresponding response option (Likert scale).

Kısıtlılıklar

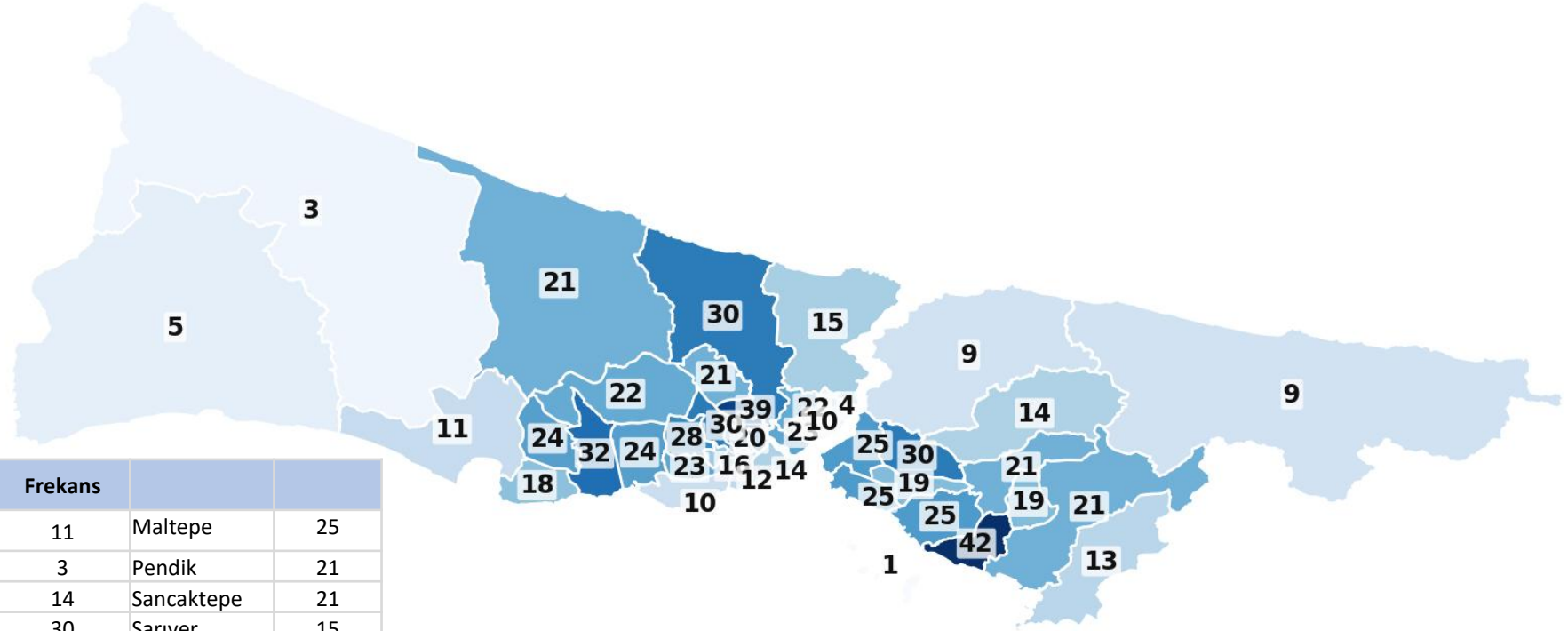
Bu araştırma, kadına yönelik şiddet gibi son derece hassas bir konu üzerine yürütülmüş olup, katılımcıların yanıt verme davranışlarını etkileyebilecek çeşitli sınırlılıklar içermektedir. Araştırma kapsamında, özellikle şiddet deneyimine yönelik soruların hassas doğası gereği bazı katılımcıların deneyimlerini tam olarak paylaşmaktan kaçınmış olabileceği veya sosyal beklentilere uygun yanıtlar verme eğiliminde bulunabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, bu tür konulara ilişkin algı ve deneyimlerin bireyler arasında büyük ölçüde değişiklik göstermesi; yaşanmış travmalar, kişisel değer yargıları, sosyal çevre baskısı ve kültürel kodlarla şekillenmiş olabilir. Bu durum, bazı verilerin derinlemesine yorumlanmasında dikkatli olunmasını gerektirir.

Bununla birlikte, özellikle kadın katılımcılara yönelik şiddet deneyimi soruları, araştırmanın ilerleyen aşamalarında yöneltildiğinden dolayı **cevaplamama, yarıda bırakma ya da geçiştirme** oranları artmıştır. Bu da bazı veri kayıplarına ve temsil eksikliklerine neden olabilecek niteliktedir.

Son olarak, **şiddet konusunda farkındalık seviyesi ile deneyim arasında bir örtüşme zorunlu olmadığından**, elde edilen bulgular bireylerin yalnızca yaşantılarına değil; aynı zamanda bu konuya dair bilgi düzeyleri ve algı yapılarına da bağlı olarak şekillenmektedir.

İstanbul İlçelerine Göre Anket Sayısı

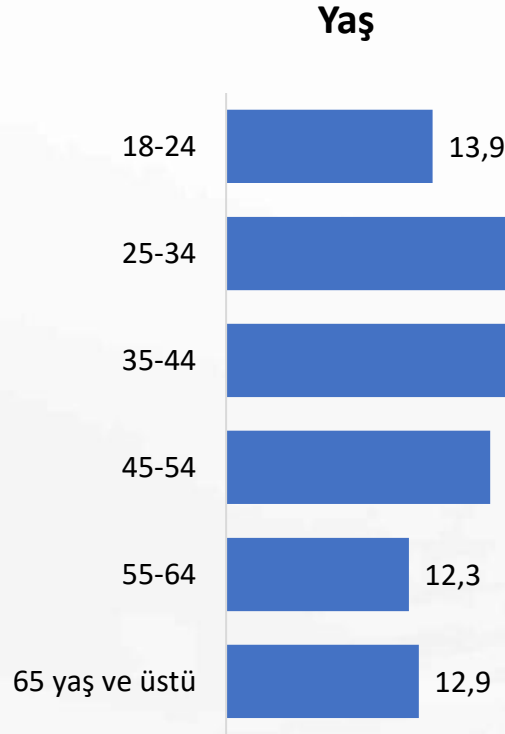

	Frekans		Frekans		Frekans
Adalar	1	Büyükçekmece	11	Maltepe	25
Arnavutköy	21	Çatalca	3	Pendik	21
Ataşehir	19	Çekmeköy	14	Sancaktepe	21
Avcılar	32	Esenler	30	Sarıyer	15
Bağcılar	28	Esenyurt	24	Şile	9
Bahçelievler	23	Eyüpsultan	30	Silivri	5
Bakırköy	10	Fatih	14	Şişli	10
Başakşehir	22	Gaziosmanpaşa	39	Sultanbeyli	19
Bayrampaşa	20	Güngören	16	Sultangazi	21
Beşiktaş	4	Kadıköy	25	Tuzla	13
Beykoz	9	Kağıthane	22	Ümraniye	30
Beylikdüzü	18	Kartal	42	Üsküdar	25
Beyoğlu	23	Küçükçekmece	24	Zeytinburnu	12
					750

2. ARAŞTIRMA BULGULARI

2.1 DEMOGRAFİK PROFİL

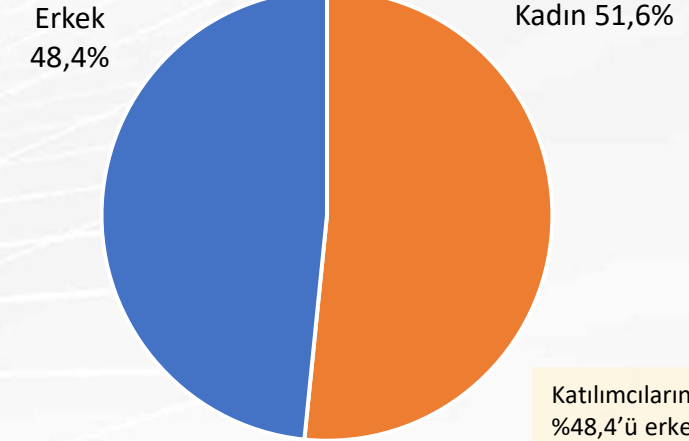
Cinsiyet ve Yaş Dağılımı

Çalışma kapsamında görüşülen yaş grupları ağırlıklı olarak 25-34, 35-44, 45-54'tür.

TÜİK İstanbul, 2024	Nüfus	%
18-24	1.644.472	13,7
25-34	2.612.088	21,8
35-44	2.651.098	22,1
45-54	2.290.304	19,1
55-64	1.482.102	12,4
65+...	1.302.793	10,9
Toplam	11.982.857	100,0

Cinsiyet

Katılımcıların %51,6'sı kadın, %48,4'ü erkektir.

TÜİK İstanbul, 2024	Nüfus	%
Kadın	6.071.899	50,7
Erkek	5.910.958	49,3
Toplam	11.982.857	100,0

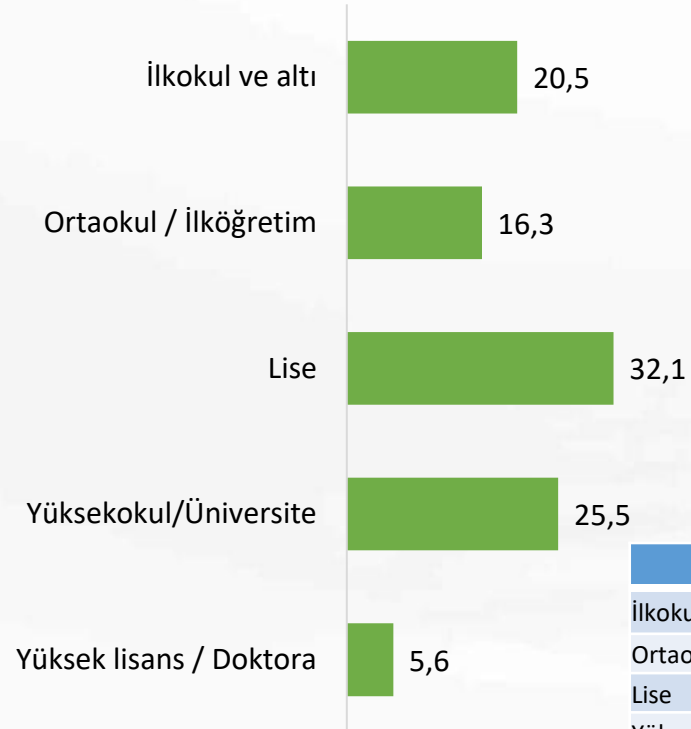
Baz:750(Tüm Görüşülenler)

D02. Yaşınız:

D03. Cinsiyetiniz:

Eğitim Durumu ve Medeni Durum Dağılımı

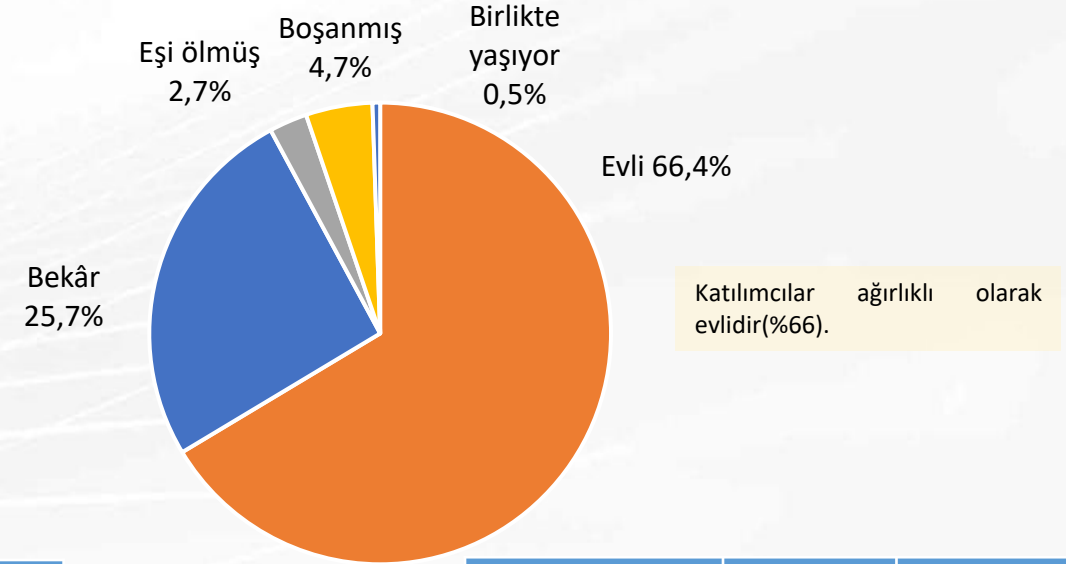
Eğitim Durumu

İlkokul ve altı, Lise veya Yüksekokul/Üniversite mezunları katılımcıların mezun olduğu eğitim seviyesinde en yüksek oranlara sahiptir.

TÜİK İstanbul, 2024	Nüfus	%
İlkokul ve altı	2.211.407	19,4
Ortaokul/ilköğretim	2.338.862	20,5
Lise	3.485.081	30,6
Yüksek okul / Üniversite	2.865.081	25,1
Yüksek lisans / Doktora ve üzeri	493.106	4,3
Toplam	11.393.537	100,0

Medeni Durum

Katılımcılar ağırlıklı olarak evlidir(%66).

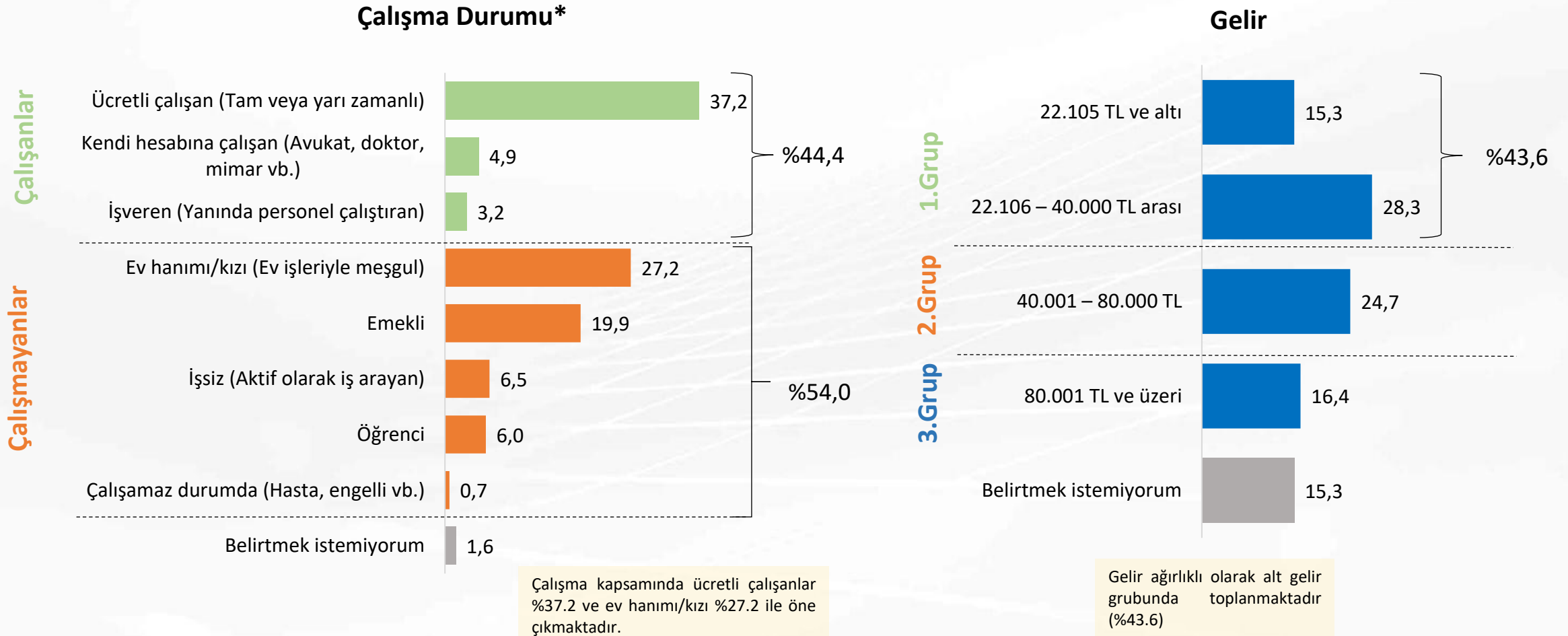
TÜİK İstanbul, 2024	Nüfus	%
Evli	7.295.689	%57,7
Hiç evlenmedi	4.061.498	32,1
Boşandı	734.688	5,8
Eşi öldü	563.339	4,5
Toplam	12.655.214	100,0

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

D04. Eğitim düzeyiniz (mezuniyetiniz) nedir?

D06. Medeni durumunuz?

Çalışma Durumu ve Gelir

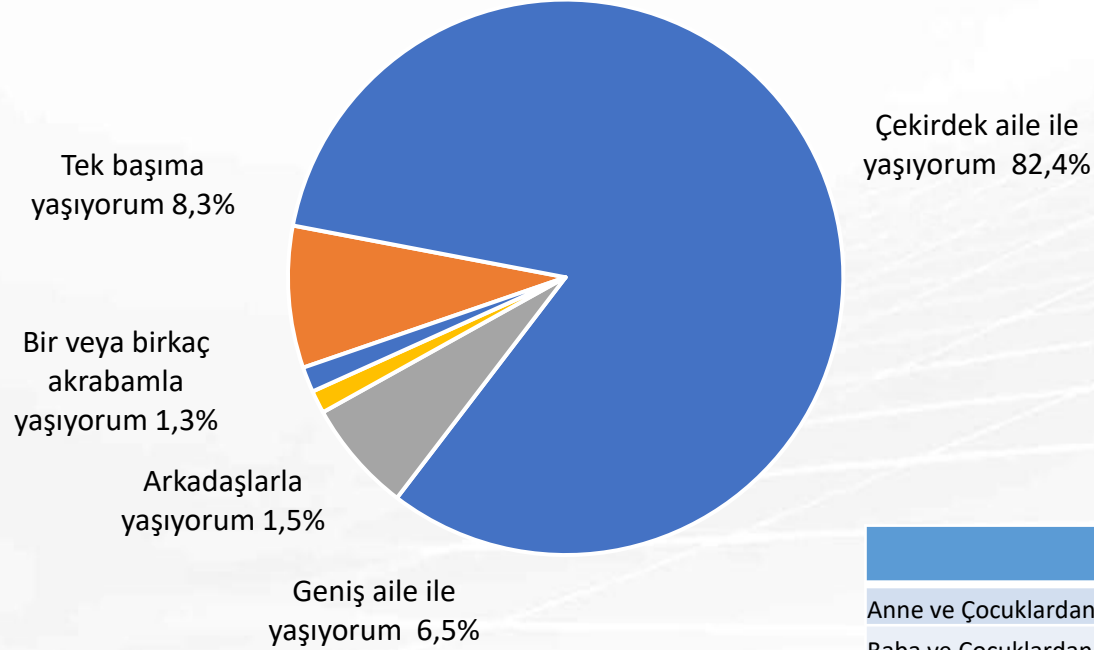

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

D05. Çalışma durumunuzu hangileri açıklar? *Birden çok cevap alınmıştır.

D07. Evde yaşayan tüm bireylerin maaş, kira vb dahil TOPLAM hane geliri hangi aralıktadır?

Hanehalkı Tipi

Katılımcılar ağırlıklı olarak çekirdek ailesi ile yaşamaktadır.

TÜİK İstanbul, 2024	Nüfus	%
Anne ve Çocuklardan Oluşan Çekirdek Aile	427.615	8,8
Baba ve Çocuklardan Oluşan Çekirdek Aile	117.634	2,4
Eşler ve Çocuklardan Oluşan Çekirdek Aile	1.933.286	39,9
Sadece Eşlerden Oluşan Çekirdek Aile	493.446	10,2
Çekirdek Aile Bulunmayan Birden Fazla Kişiden Oluşan Hanehalkı	264.132	5,4
En Az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı	676.243	13,9
Tek Kişilik Hanehalkı	943.363	19,4
	4.855.719	100,0

Baz:750(Tüm Görüşülenler)
D08. Hane halkı tipiniz nedir?

2.2 Kadına Yönelik Şiddetin Toplumsal Algısı

Toplumda Kadın ve Erkeğe İlişkin Bazı İnanç ve Tutumlara Dair Görüşler - I

Hiç katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen katılıyorum Fikrim yok/cevap yok

Kıskançlık nedeniyle erkeğin kontrol edici davranışlar sergilemesi normaldir

Kazanılan malların erkeğin mülkiyetinde olması normaldir

Kadına ait maaş vb. gelirlerin harcama yetkisi kadına aittir

Kadınlar erkeklerle eşit haklara sahiptir

Üst düzey yöneticilerin erkek olması normaldir

Erkeklerin kadınlar üzerinde yaptırım uygulama hakkı vardır

Boşanma konusunda asıl karar verici erkektir

Erkek kadının giyim tarzına müdahale edebilir

Erkeklerin namus veya aile onuru için (kadına) şiddet uygulaması kabul edilebilir

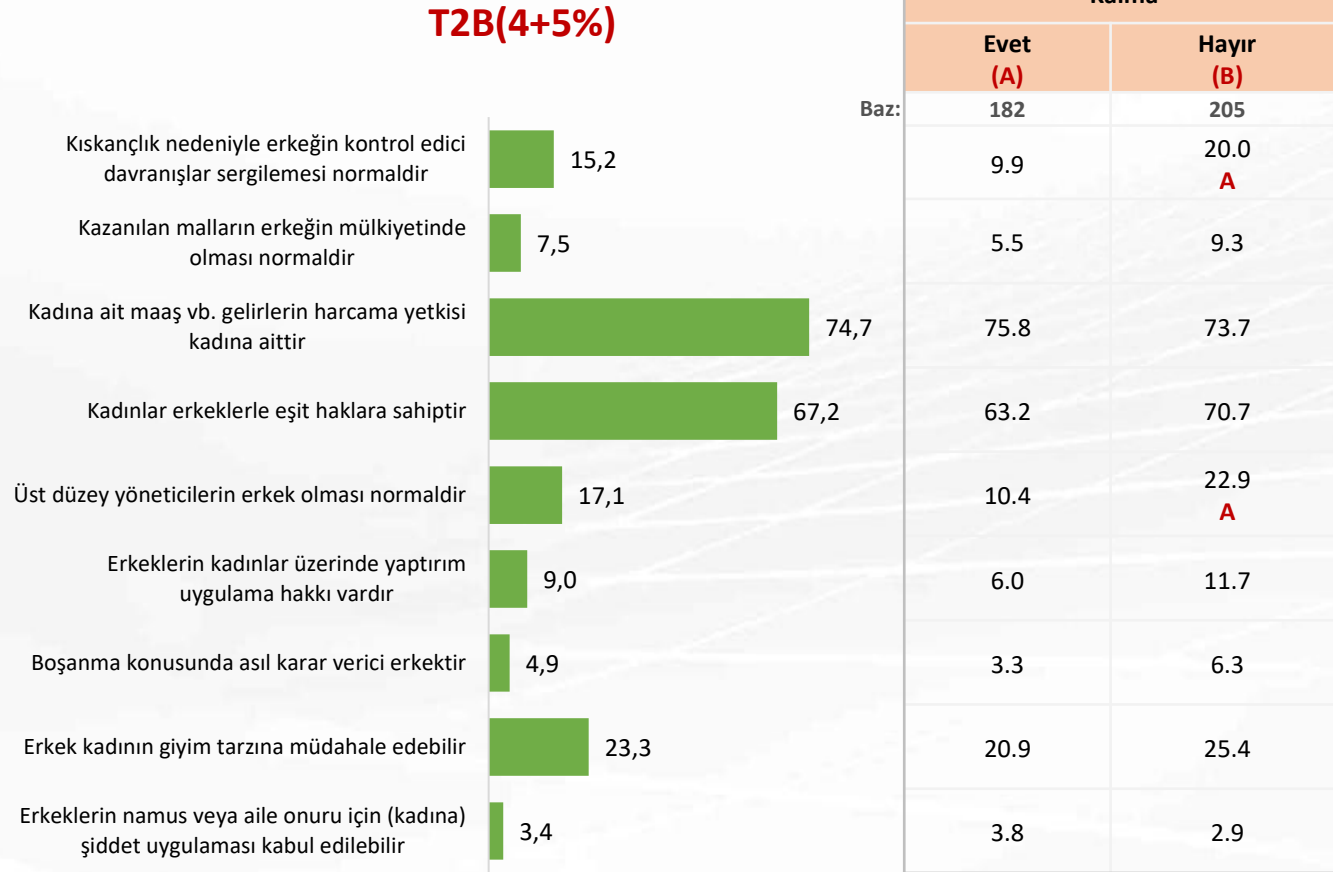
	2.44	2.07	3.71	3.76	2.23	1.87	1.73	2.64	1.58
Ortalama (./5)	59.9	76.0	24.0	20.8	69.9	81.3	88.0	53.2	88.0
B2B(1+2%)	28.7	16.1	68.3	71.9	20.7	12.0	5.9	32.5	7.6
T2B(4+5%)									

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

S01. Aşağıdaki ifadeler, toplumda kadın ve erkeğe ilişkin bazı inanç ve tutumları yansıtmaktadır. Bu tür inançların bazı durumlarda fiziksel, psikolojik, duygusal veya ekonomik şiddeti normalleştireceği düşünülmektedir. Siz bu ifadelere ne ölçüde katıldığınızı **1 Puan Hiç katılmıyorum, 5 Puan Tamamen katılıyorum** olmak üzere lütfen belirtiniz.

Boşanma konusunda erkeklerin karar verici olduğu ve erkeklerin namus/aile onuru için kadına şiddet uygulamasının kabul edilebilir olduğu görüşleri yüksek oranda katılmayan görüşlerdir.

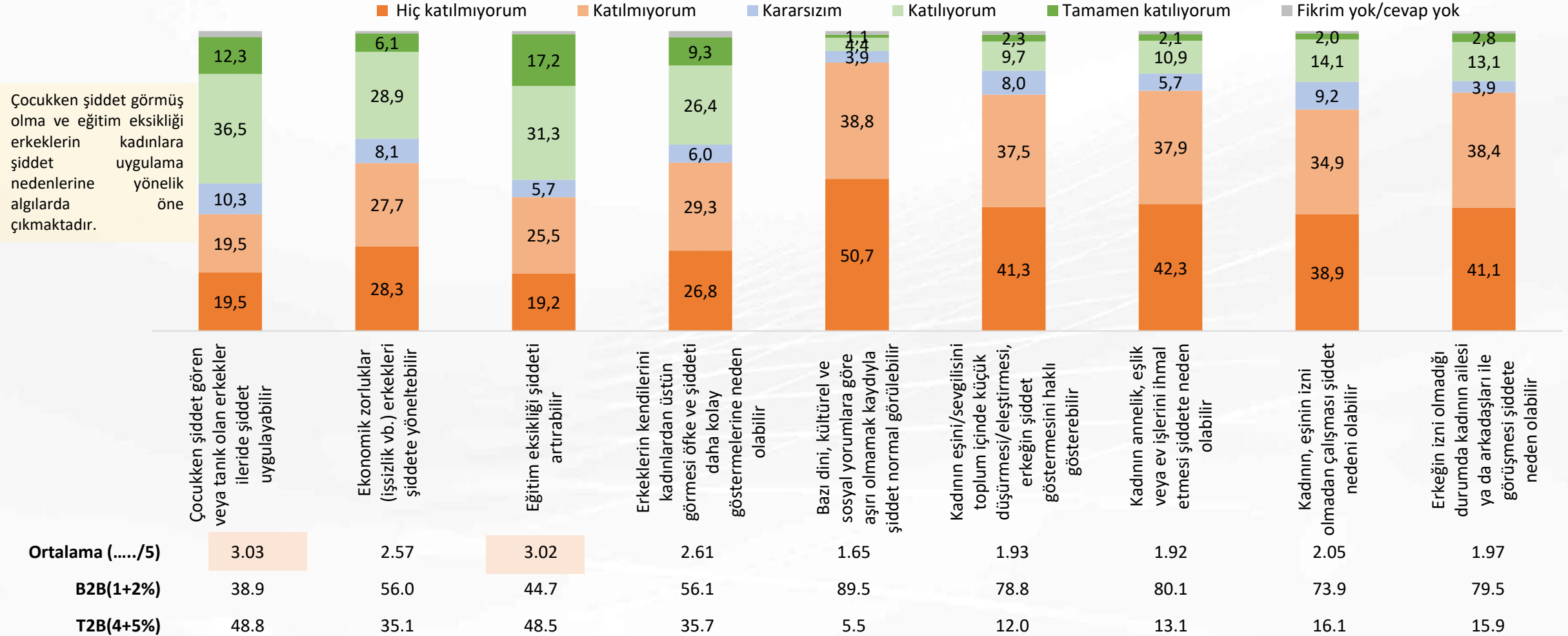
Toplumda Kadın ve Erkeğe İlişkin Bazı İnanç ve Tutumlara Dair Görüşler - II

Baz:387(Kadınlar)

S01. Aşağıdaki ifadeler, toplumda kadın ve erkeğe ilişkin bazı inanç ve tutumları yansıtmaktadır. Bu tür inançların bazı durumlarda fiziksel, psikolojik, duygusal veya ekonomik şiddeti normalleştireceği düşünülmektedir. Siz bu ifadelere ne ölçüde katıldığınızı **1 Puan Hiç katılmıyorum, 5 Puan Tamamen katılıyorum** olmak üzere lütfen belirtiniz.

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenlerine Dair Görüşler - I

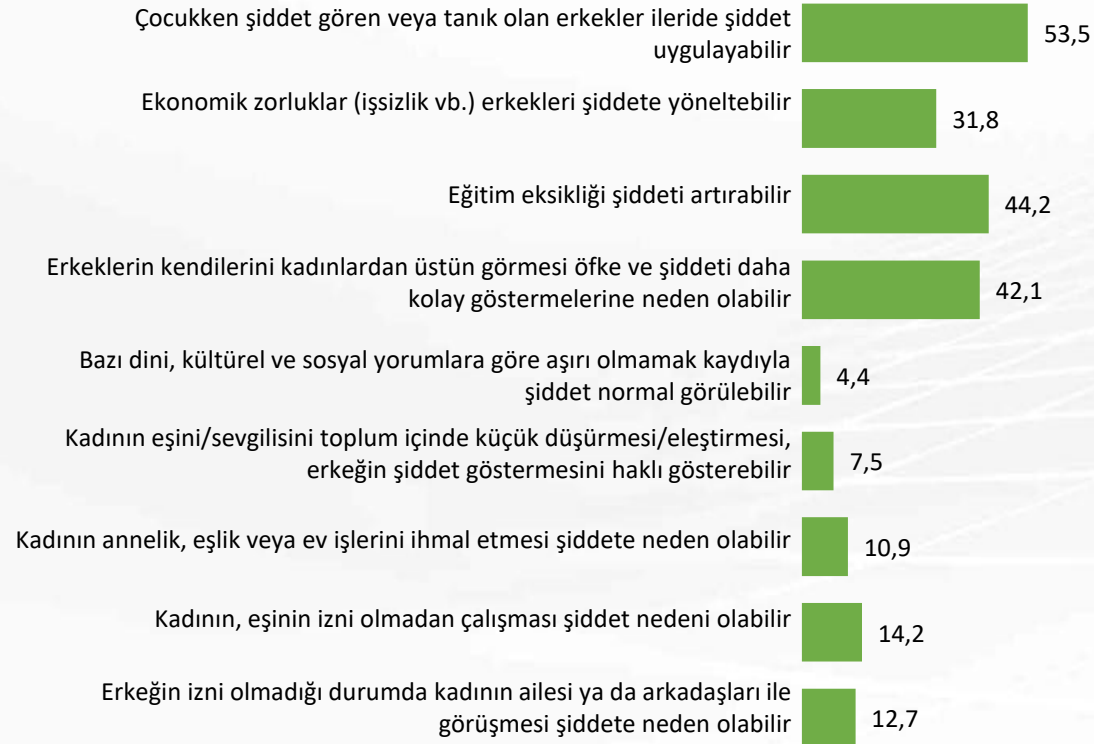

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

S02. Aşağıda kadına yönelik, eş, sevgili, baba, kardeş vb. tarafından uygulanan şiddetin nedenlerine ilişkin ifadeler yer verilmiştir. Bu durumların, bir erkeğin kadına yönelik şiddetini haklı gösterebileceğini düşünüyor musunuz? **1 Puan (Hiç katılmıyorum) - 5 Puan (Tamamen katılıyorum)** arasında değerlendiriniz.

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenlerine Dair Görüşler - II

T2B(4+5%)

Yetişkinlik Döneminde Şiddete Maruz Kalma	
Evet (A)	Hayır (B)
182	205
57.1	50.2
37.9 B	26.3
50.0 B	39.0
51.1 B	34.1
4.4	4.4
9.3	5.9
12.1	9.8
11.0	17.1
12.1	13.2

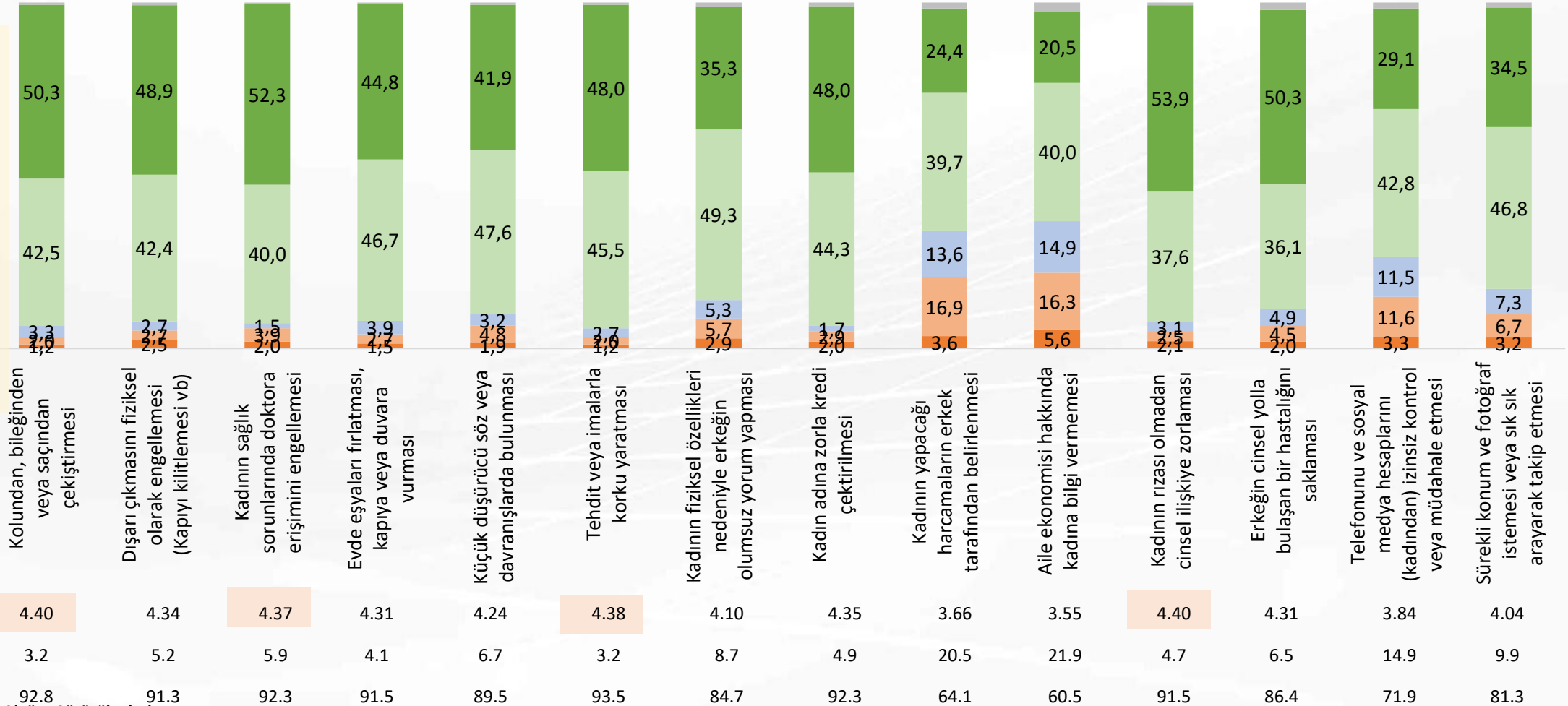
Baz:387(Kadınlar)

S02. Aşağıda kadına yönelik, eş, sevgili, baba, kardeş vb. tarafından uygulanan şiddetin nedenlerine ilişkin ifadelere yer verilmiştir. Bu durumların, bir erkeğin kadına yönelik şiddetini haklı gösterebileceğini düşünüyor musunuz ? **1 Puan (Hiç katılmıyorum) - 5 Puan (Tamamen katılıyorum)** arasında değerlendiriniz.

Kadına Yönelik Çeşitli Davranışların Şiddet Olarak Algılanma Durumu- I

■ Kesinlikle şiddet değildir ■ Şiddet değildir ■ Kararsız ■ Şiddettir ■ Kesinlikle şiddettir ■ Fikrim yok/cevap yok

Kadının kolundan/bileğinden n/şaçından çekiştirme, kadının rızası olmadan cinsel ilişkiye zorlama, tehdit/imalarla korku yaratılması ve kadının sağlık sorunlarında doktora erişimini engelleme davranışları şiddet olayı olarak algılanma da öne çıkmaktadır.

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

S03. Aşağıda, bir erkek tarafından bir kadına yönelik çeşitli davranış örnekleri yer almaktadır. Bu davranışların şiddet olup olmadığına dair düşüncenizi **1 Puan Kesinlikle şiddet değildir ile 5 Puan Kesinlikle şiddettir** olmak üzere 1-5 arasında puanlayınız.

Toplumun Şiddeti Anlama Biçimi: İstanbul'da Kadına Yönelik Şiddet Algısı Araştırması

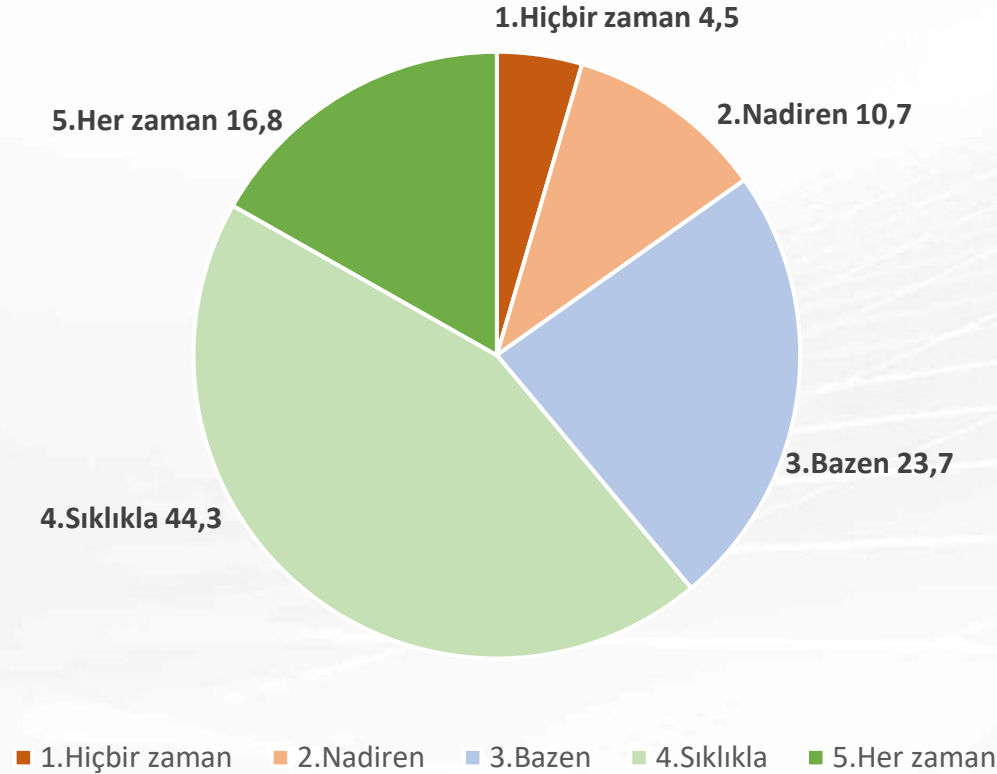
Kadına Yönelik Çeşitli Davranışların Şiddet Olarak Algılanma Durumu - II

	T2B(4+5%)	Yetişkinlik Döneminde Şiddete Maruz Kalma	
		Evet (A)	Hayır (B)
		Baz:	
		182	205
Kolundan, bileğinden veya saçından çekiştirmesi	97,4	98.9	96.1
Dışarı çıkmasını fiziksel olarak engellemesi	96,6	98.9 B	94.6
Kadının sağlık sorunlarında doktora erişimini engellemesi	95,9	97.3	94.6
Evde eşyaları fırlatması, kapiya veya duvara vurması	96,9	98.9 B	95.1
Küçük düşürücü söz veya davranışlarda bulunması	96,6	99.5 B	94.1
Tehdit veya imalarla korku yaratması	96,6	98.9 B	94.6
Kadının fiziksel özellikleri nedeniyle erkeğin olumsuz yorum yapması	92,5	92.9	92.2
Kadın adına zorla kredi çektilmesi	96,6	98.4	95.1
Kadının yapacağı harcamaların erkek tarafından belirlenmesi	78,3	81.9	75.1
Aile ekonomisi hakkında kadına bilgi vermemesi	70,3	77.5 B	63.9
Kadının rızası olmadan cinsel ilişkiye zorlaması	95,9	98.4 B	93.7
Erkeğin cinsel yolla bulaşan bir hastalığını saklaması	92,5	95.1	90.2
Telefonunu ve sosyal medya hesaplarını (kadından) izinsiz kontrol veya müdahale etmesi	80,6	86.8 B	75.1
Sürekli konum ve fotoğraf istemesi veya sık sık arayarak takip etmesi	91,0	92.3	89.8

Baz:387(Kadınlar)

S03. Aşağıda, bir erkek tarafından bir kadına yönelik çeşitli davranış örnekleri yer almaktadır. Bu davranışların şiddet olup olmadığına dair düşüncenizi **1 Puan Kesinlikle şiddet değildir ile 5 Puan Kesinlikle şiddettir** olmak üzere 1-5 arasında puanlayınız.

Şiddet Yaşayan Kadınların Şiddeti Saklama Sıklığına Yönelik Görüş(%)

Şiddet yaşayan kadınların yaşadıkları şiddeti saklama eğiliminde olduklarına yönelik görüş %61.1 oranıyla belirtilmektedir (Her zaman+sıklıkla)

Baz:750(Tüm Görüşülenler)

S04. Sizce şiddet yaşayan kadınlar ne sıklıkta yaşadıkları durumu gizlerler? **1 Hiçbir zaman** **5 Her zaman** olmak üzere 1-5 arasında değerlendiriniz.

Şiddeti Saklama Nedenleri*

Çocukların etkilenmesinden endişe etme, aile bütünlüğünün koruma isteği ve ekonomik bağımlılık şiddeti saklama nedenlerinde en çok belirtilen unsurlardır.

Deneklerin Yüzdesi*

Baz: 750

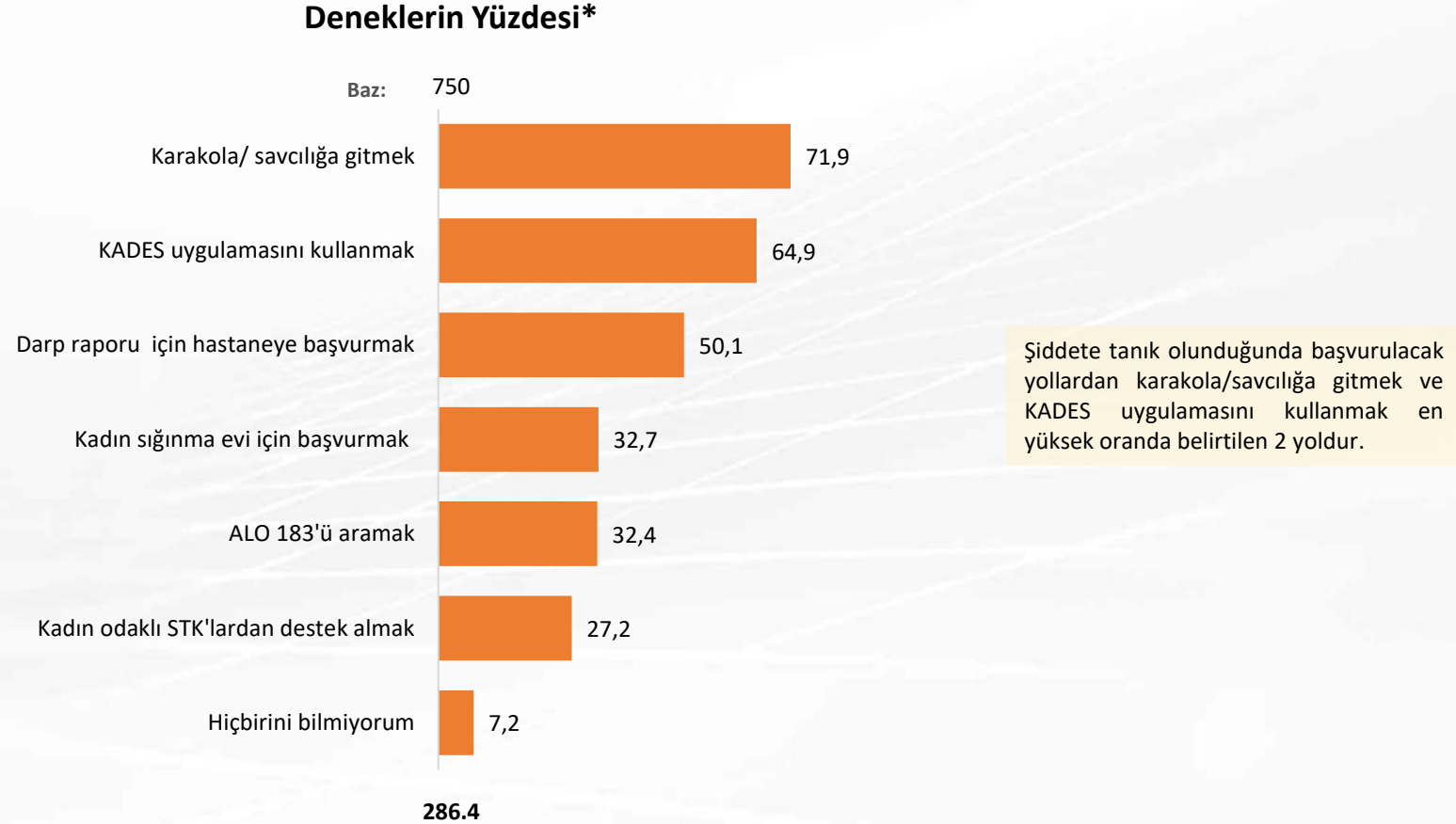

Baz:750(Tüm Görüşülenler) Cevap Sayısı:3133

S05. Sizce kadınlar, şiddet gördükleri halde bunu hangi sebeplerle gizlerler?

*Birden çok cevap alınmıştır.

Şiddete Tanık Olunduğunda Başvurulacak Yolların Bilinirliği*

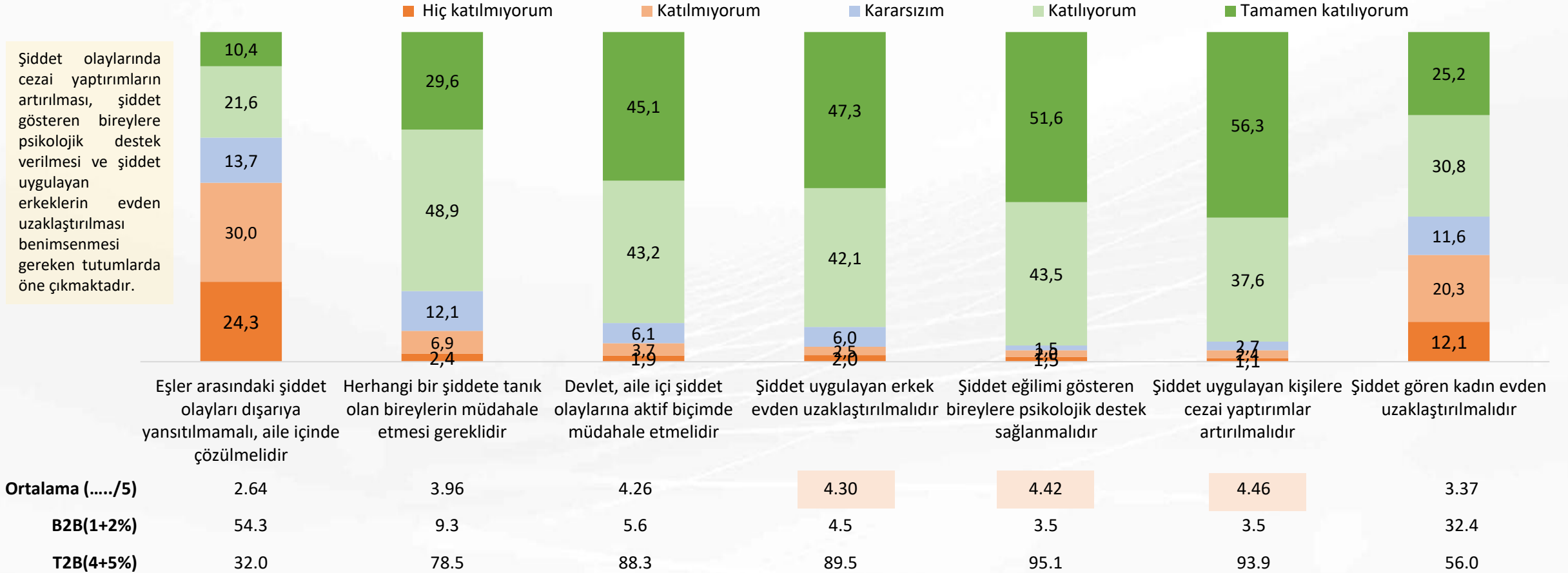

Baz:750(Tüm Görüşülenler), Cevap Sayısı:2148

S06. Bir şiddet olayına tanık olduğunuzda başvurulabilecek hangi yolları biliyorsunuz?

*Birden çok cevap alınmıştır.

Şiddet Olaylarında Benimsenmesi Gereken Tutumlara Yönelik Görüşler - I

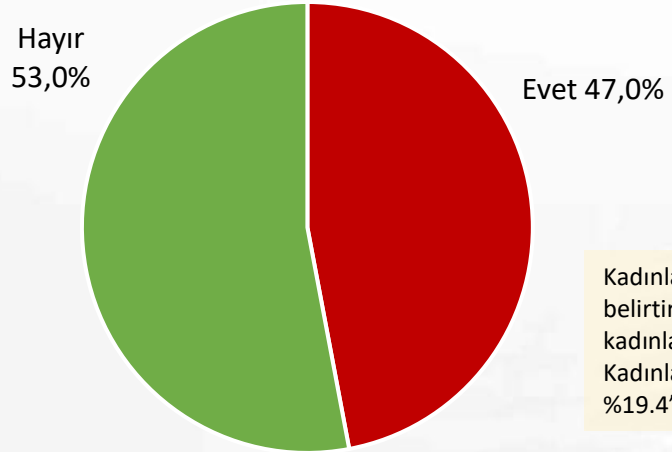
Baz:750(Tüm Görüşülenler)

S07. Şiddet olaylarıyla karşılaştığında benimsenmesi gereken tutumlara ilişkin aşağıdaki ifadelere, "1 – Hiç katılmıyorum" ile "5 – Tamamen katılıyorum" arasında puan vererek katılım düzeyinizi belirtiniz.

2.3 Şiddet Yaşama Durumu

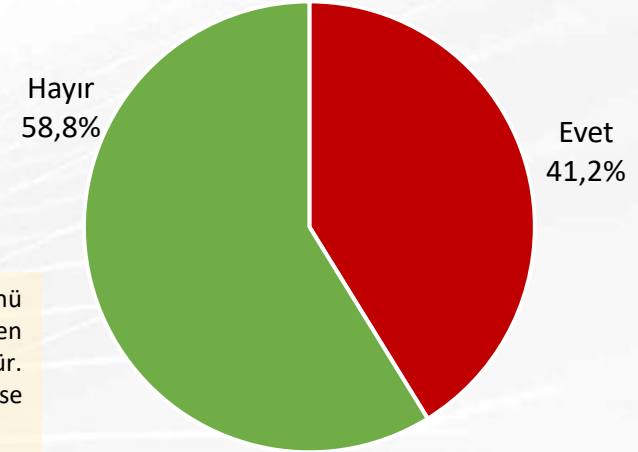
Şiddete Maruz Kalma Durumu

Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görme

Baz:387 (Kadınlar)

Son 1 Yıl İçinde Şiddet Görme

Baz:182 (Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görenler)

Kadınların %47'si yetişkinlik döneminde şiddet gördüğünü belirtirken, yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınların %41.2'si son 1 yıl içinde şiddet görmüştür. Kadınların içinde son 1 yılda şiddet görme oranı ise %19.4'tür.

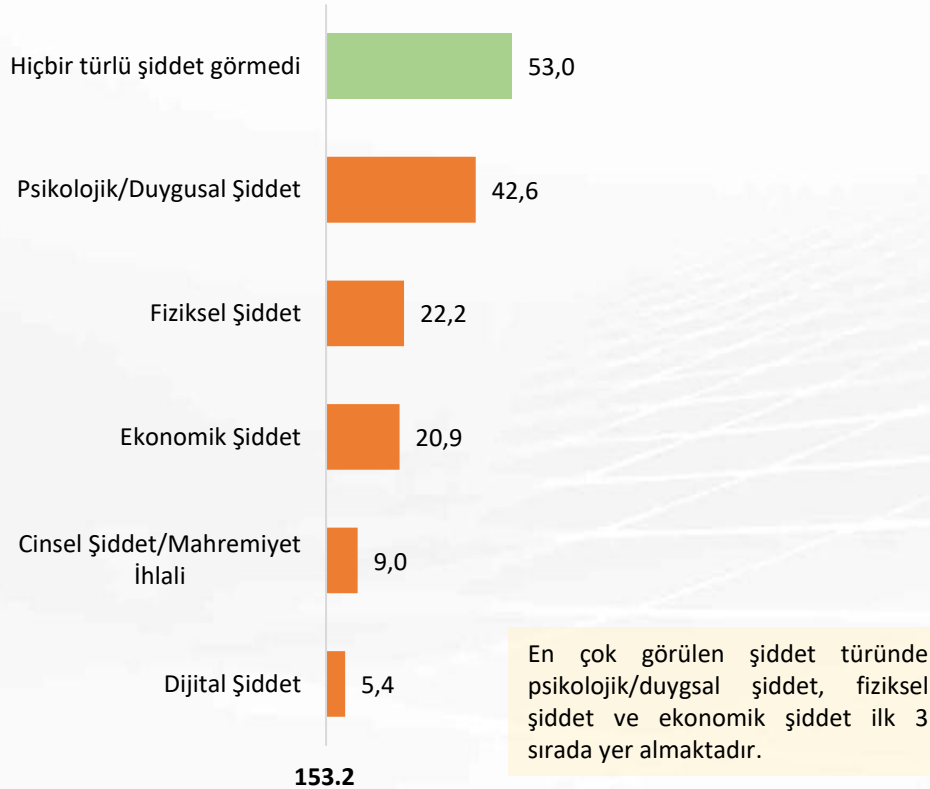
Genel Kitlede Son 1 Yıl İçinde Şiddet Görme Oranı: %19.4

S08. Yetişkinlik döneminizden bugüne kadar (18 yaş ve sonrası) herhangi bir şiddet türüne (fiziksel, psikolojik, ekonomik, cinsel, dijital vb.) maruz kaldınız mı?

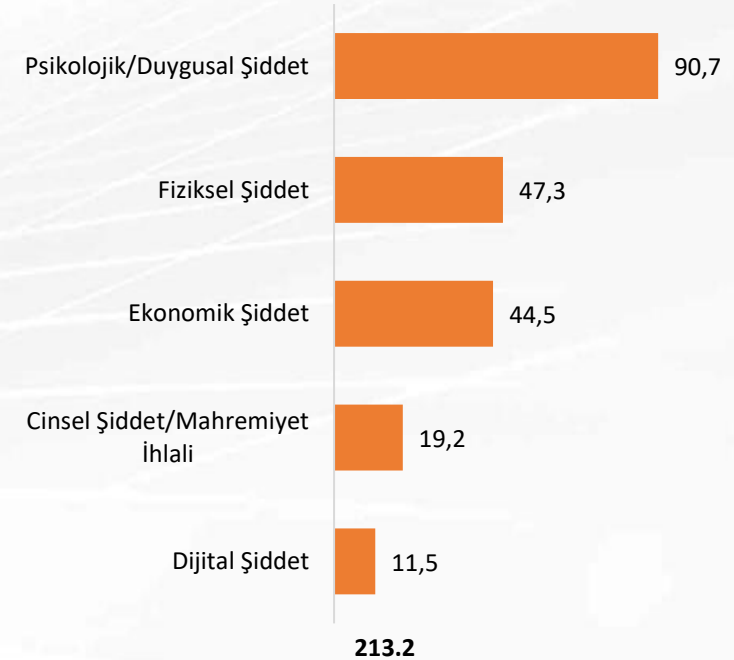
S09. Son bir yıl içinde herhangi bir şiddete (fiziksel, psikolojik, ekonomik, cinsel vb) maruz kaldınız mı?

Bugüne Kadar Görülen Şiddet Türleri - **Deneklere Göre %**

Tüm Kadınlar %

Şiddet Gören Kadınlar %

Baz:387 ve 182 (Tüm Kadınlar ve Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görenler)

S10. Bugüne kadar ne tür bir şiddete maruz kaldınız?

*Bu soru **yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınlara** sorulmuştur.

**Birden çok cevap alınmıştır.

Şiddetin Kim Tarafından Uygulandığı*

Deneklerin Yüzdesi**

Eş/eski eş şiddet uygulayıcısı olarak öne çıkmakta, baba/erkek kardeş onu takip etmektedir.

****Herhangi bir şiddet türünde yer alan kişilerin bir kez sayılması ile oluşturulmuştur.

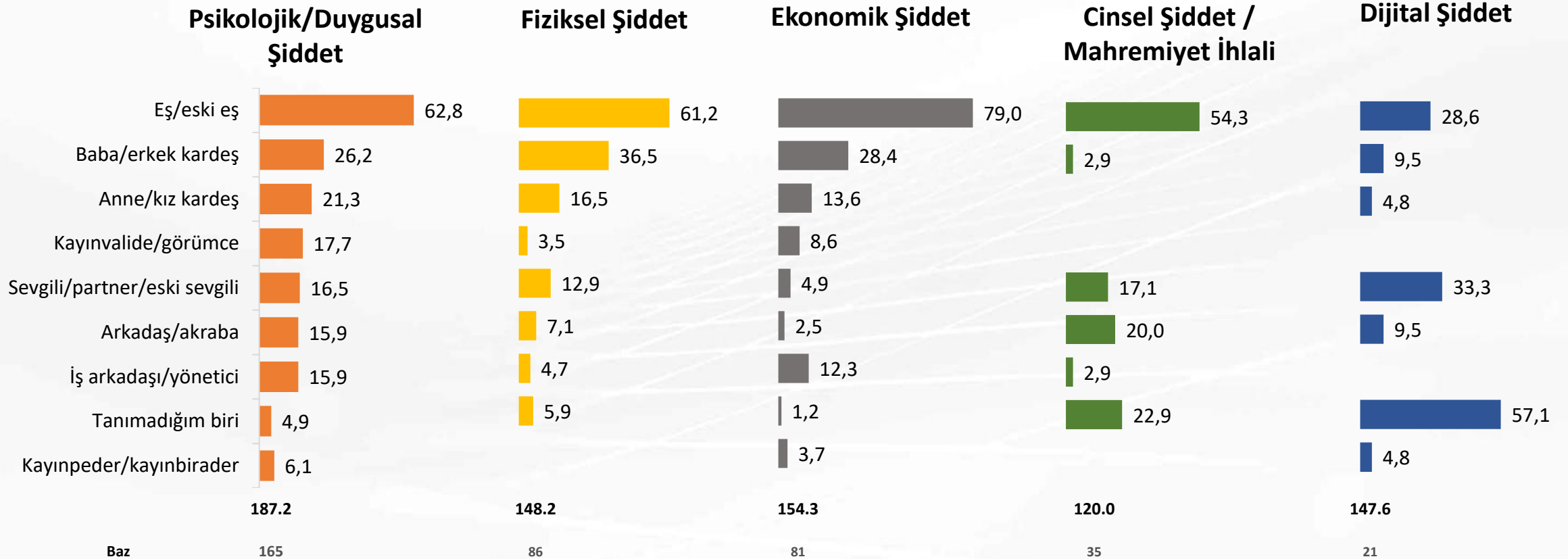
S11..... şiddeti uygulayan kişi kimdi veya kimlerdi?

*Bu sorular ilgili türde **yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınlara** sorulmuştur.

**Birden çok cevap alınmıştır.

Şiddetin Kim Tarafından Uygulandığı - Deneklerin Yüzdesi*

Eş/eski eş birçok şiddet türünde şiddet uygulayıcısı olarak öne çıkarken, dijital şiddet daha çok tanınmayan biri tarafından uygulanmaktadır.

S11..... şiddeti uygulayan kişi kimdi veya kimlerdi?

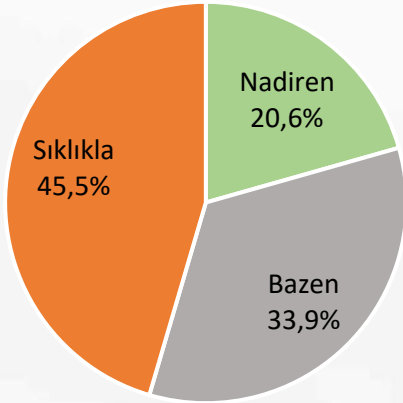
*Bu sorular ilgili türde **yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınlara** sorulmuştur.

**Birden çok cevap alınmıştır.

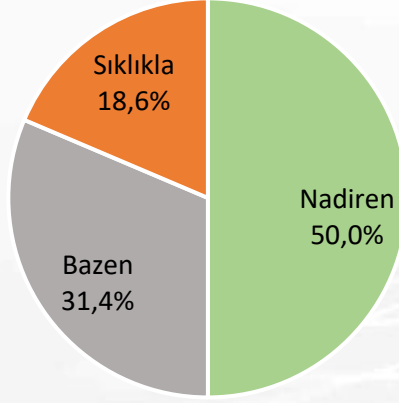
***30 altı düşük bazdır.

Şiddete Ne Sıklıkla Maruz Kalındığı

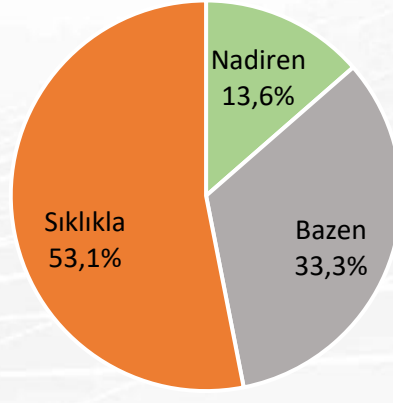
Psikolojik/Duygusal Şiddet

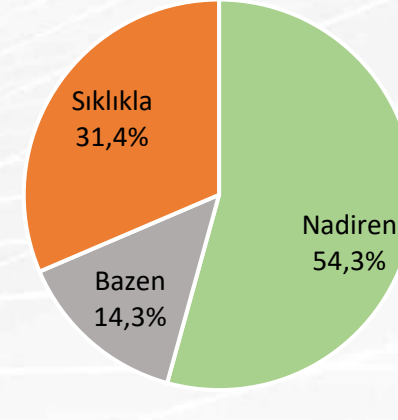
Fiziksel Şiddet

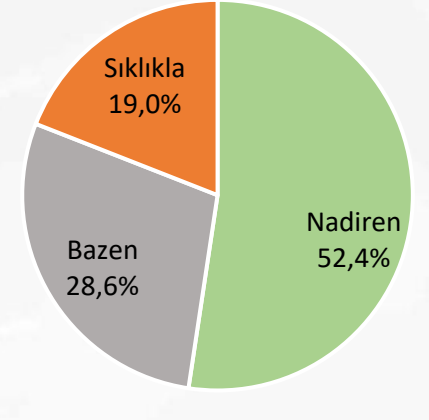
Ekonomik Şiddet

Cinsel Şiddet / Mahremiyet İhlali

Dijital Şiddet

Baz

165

86

81

35

21

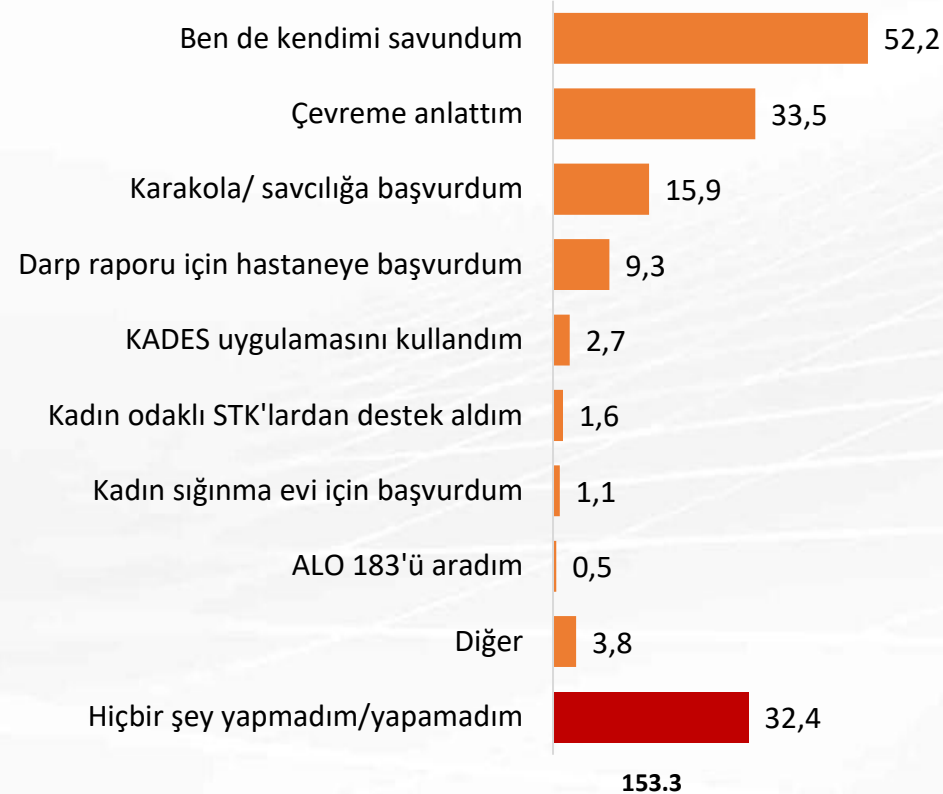
Ekonomik şiddet ile psikolojik/duygusal şiddet sıklıkla uygulanma oranı en yüksek olan şiddet türleridir.

S12. .... şiddete ne sıklıkta maruz kaldınız?

*Bu sorular ilgili türde **yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınlara** sorulmuştur.

**30 altı düşük bazdır.

Şiddet Karşısından Yapılanlar - Deneklerin Yüzdesi*

Yetişkinlik döneminde şiddet gören her 3 kadından 1'i gördüğü şiddet karşısından bir şey yapamadığını belirtmiştir.

Baz:182(Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görenler)

S13. Peki bu durum/durumlar karşısında herhangi bir eylemde bulunabildiniz mi? Aşağıdaki seçeneklerden hangilerini gerçekleştirdiniz?

*Bu sorular ilgili türde **yetişkinlik döneminde şiddet gören kadınlara** sorulmuştur.

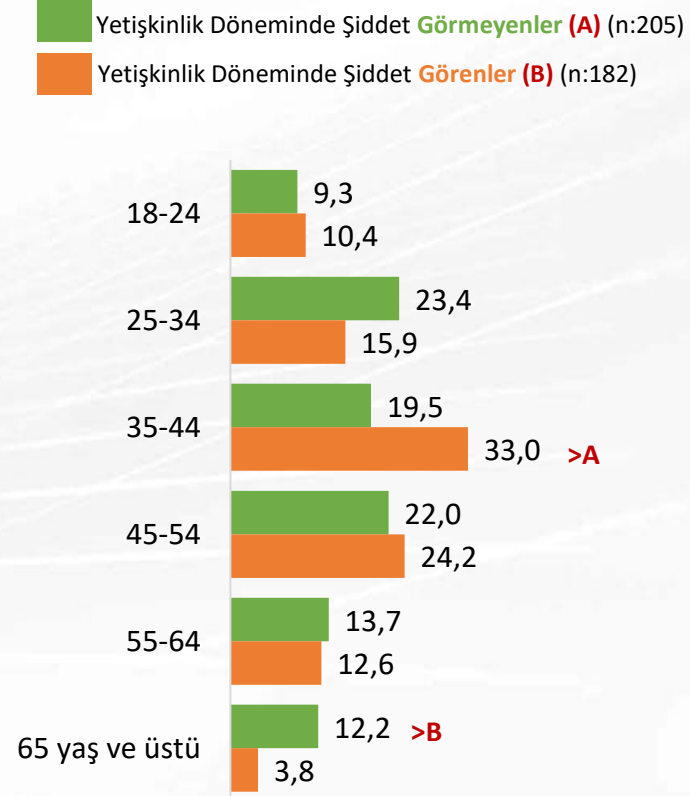
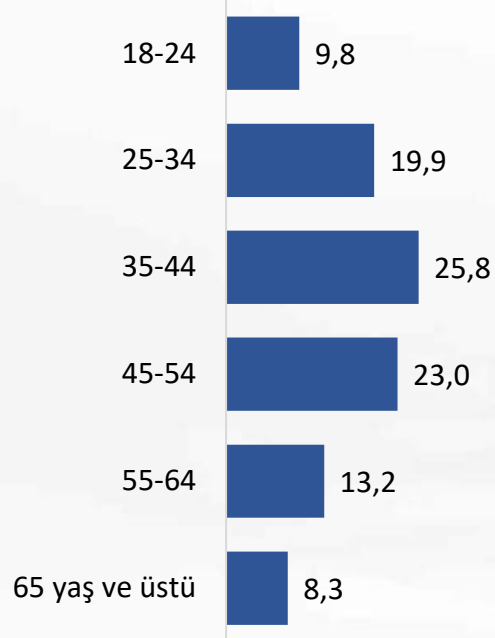
**Birden çok cevap alınmıştır.

***30 altı düşük bazdır.

3.4 Şiddet Yaşadığını Belirten Kadınların Demografik Profili

Yaş Dağılımı

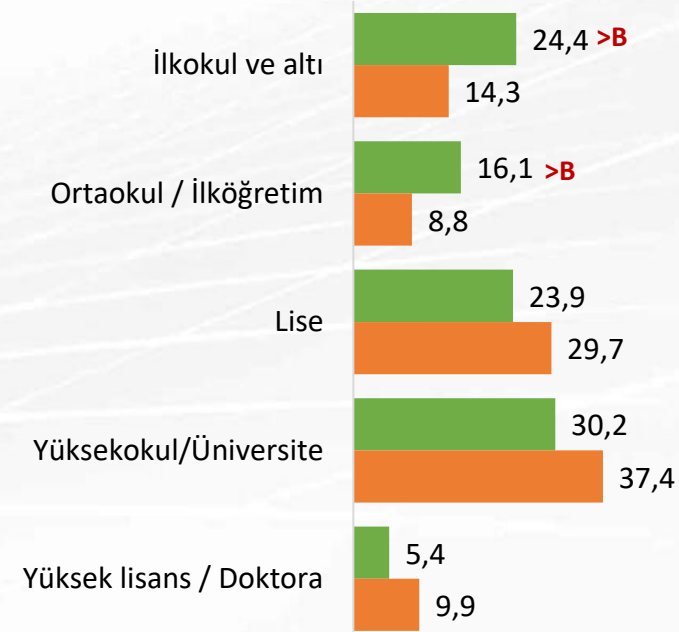
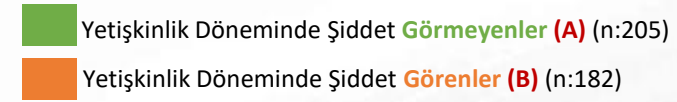
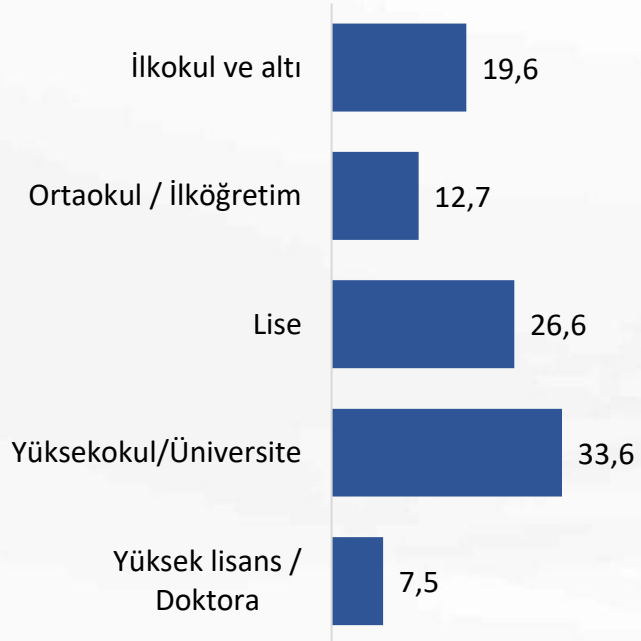
Toplam Kadınlar(%)

Baz:387(Kadınlar)
D02. Yaşınız:

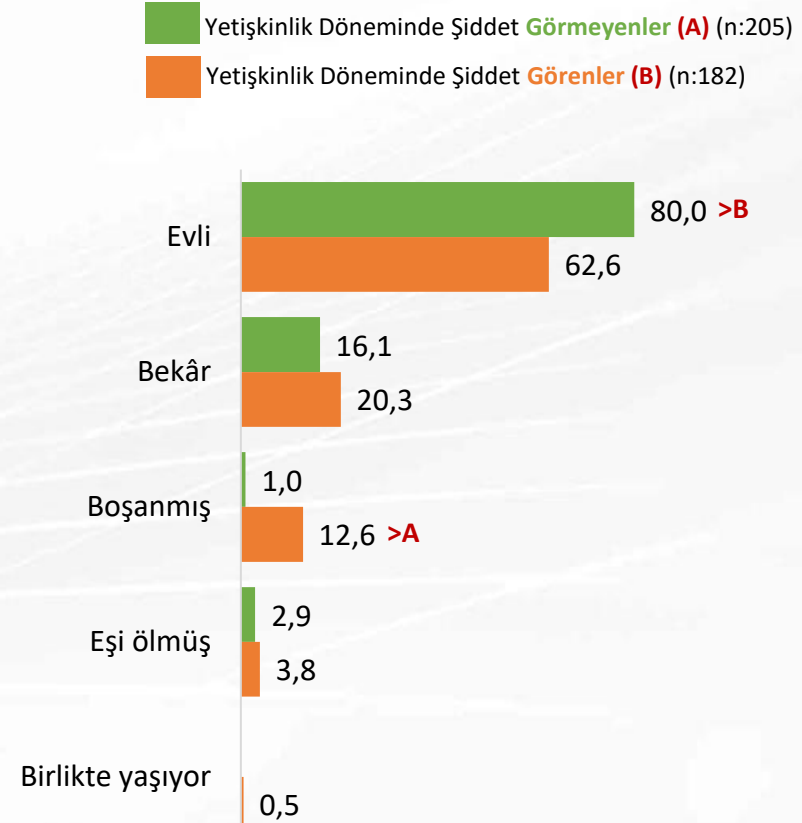
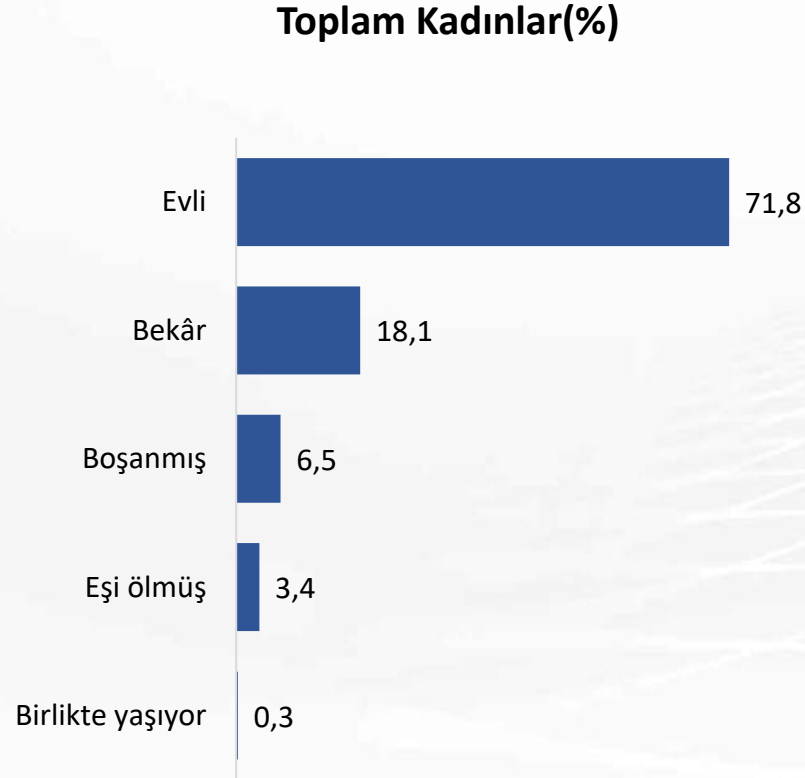
Eğitim Durumu

Toplam Kadınlar(%)

Baz:387(Kadınlar)
D04. Eğitim düzeyiniz (mezuniyetiniz) nedir?

Medeni Durum Dağılımı

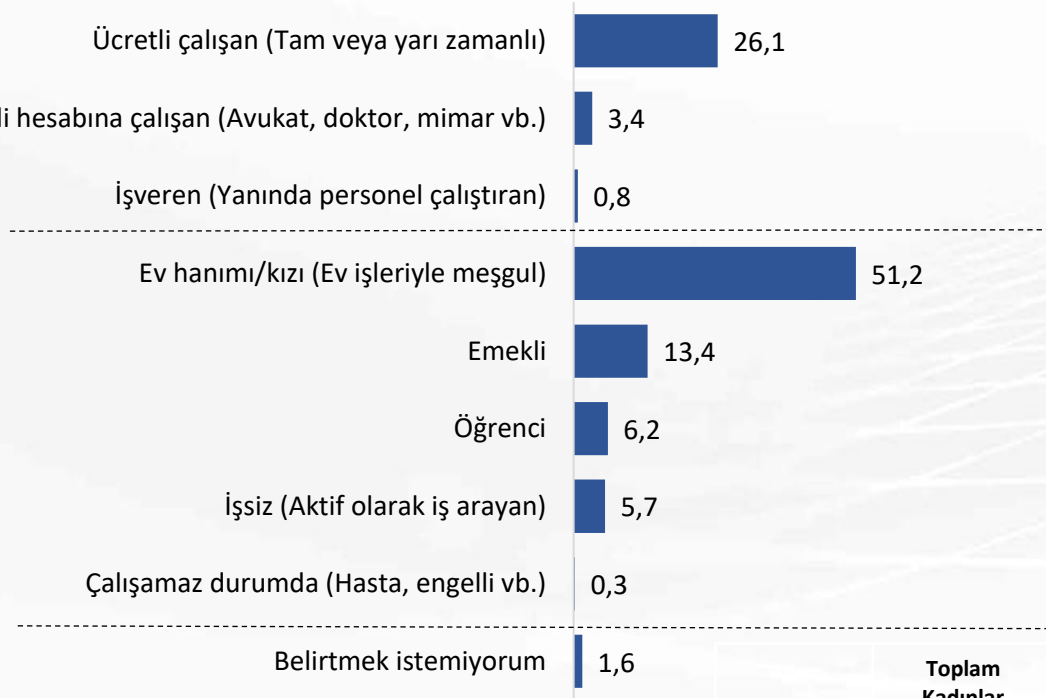
Baz:387(Kadınlar)
D06. Medeni durumunuz?

Çalışma Durumu Dağılımı

Toplam Kadınlar(%)

Çalışanlar

Çalışmayanlar

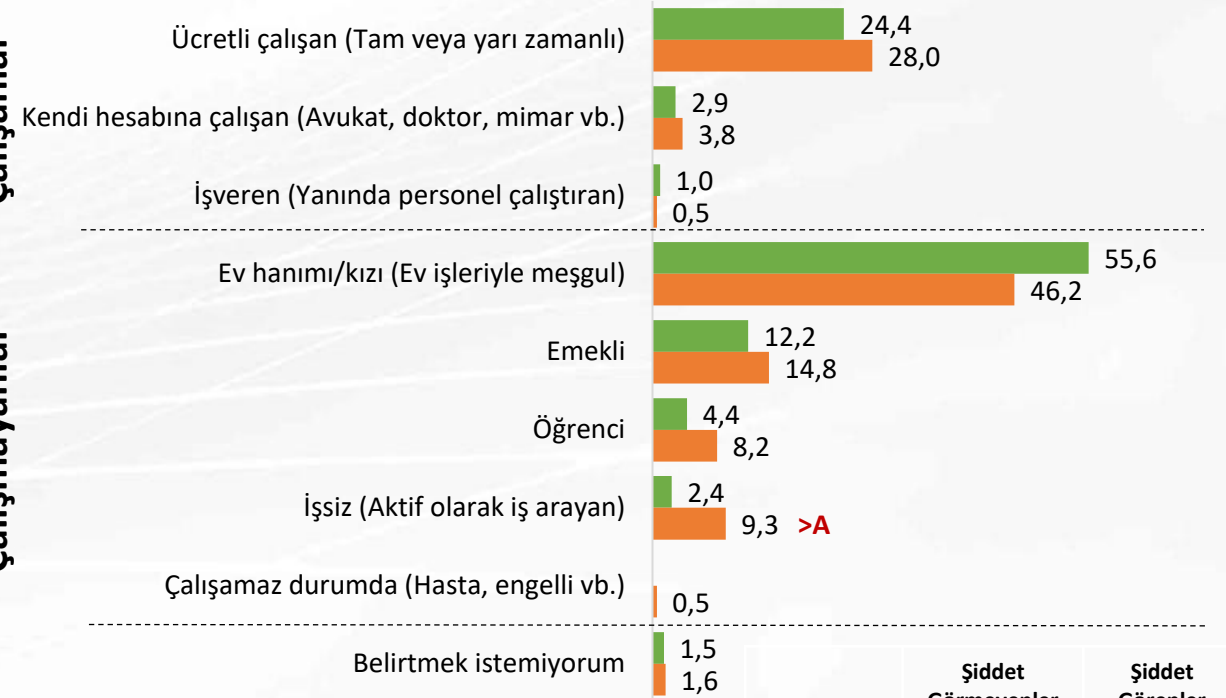
	Toplam Kadınlar
Çalışmıyor	69.0%
Çalışıyor	29.5%

Baz:387(Kadınlar)
D05. Çalışma durumunuzu hangileri açıklar?

Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görmeyenler (A) (n:205)
Yetişkinlik Döneminde Şiddet Görenler (B) (n:182)

Çalışanlar

Çalışmayanlar

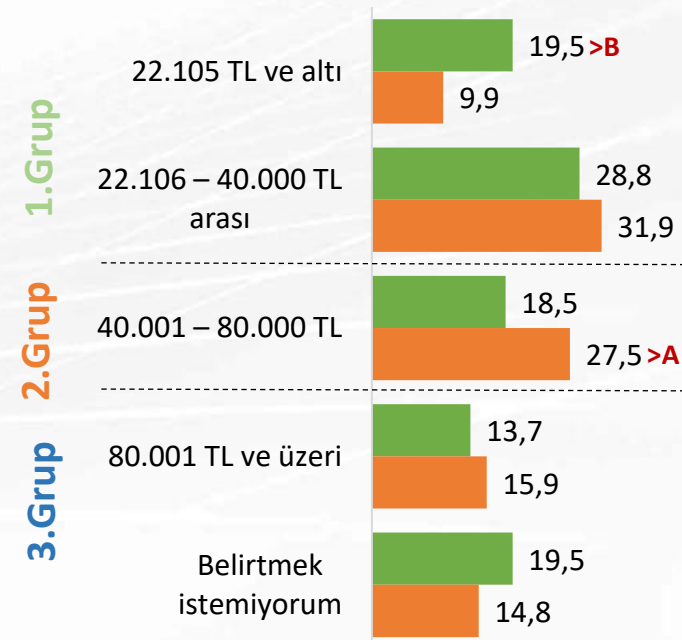
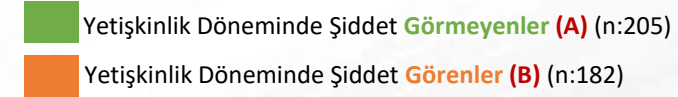
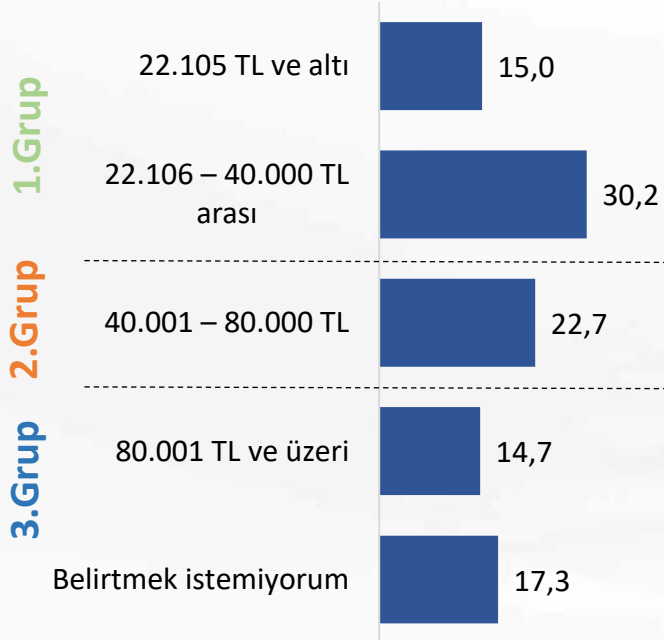

*Birden çok cevap alınmıştır. Deneklerin yüzdesi verilmiştir.

	Şiddet Görmeyenler	Şiddet Görenler
Çalışmıyor	70.7%	67.0%
Çalışıyor	27.8%	31.3%

Gelir Dağılımı

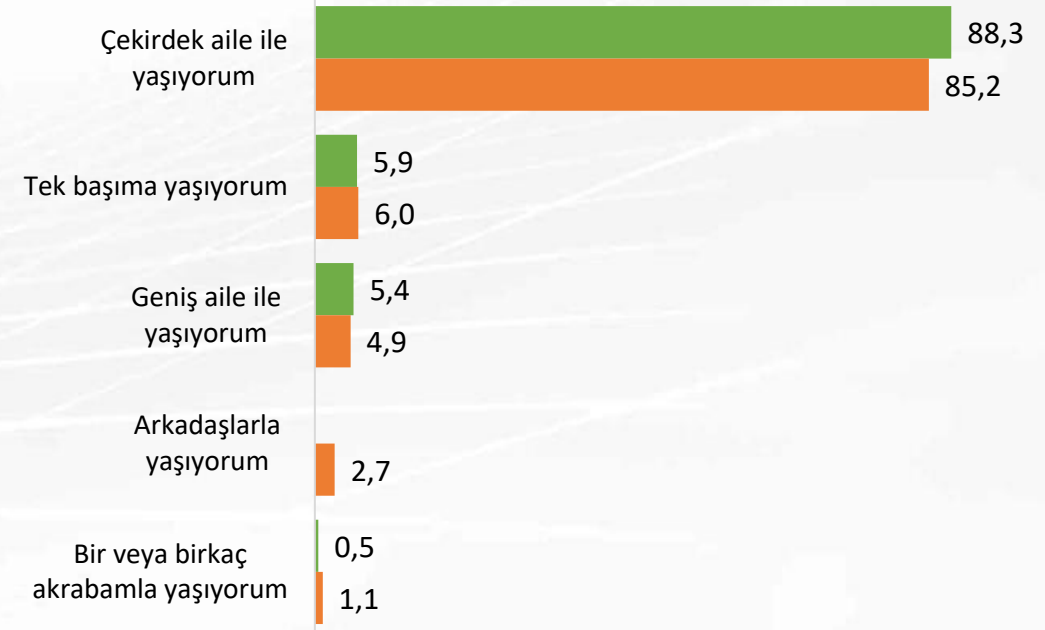
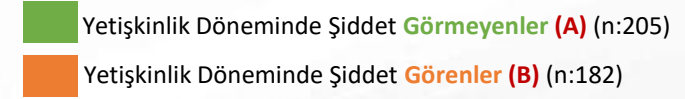
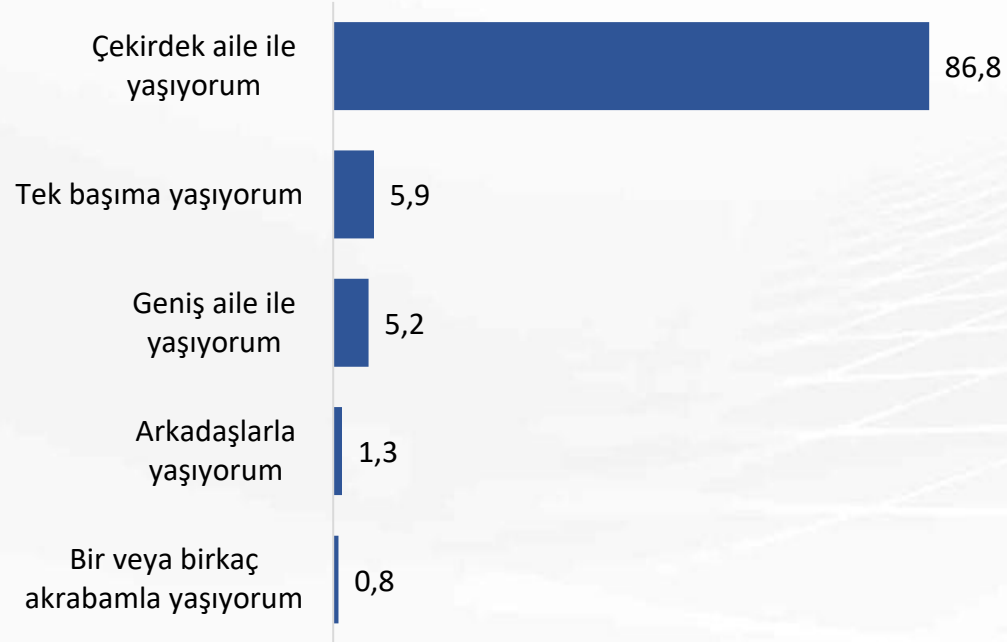
Toplam Kadınlar(%)

Baz:387(Kadınlar)
D07. Evde yaşayan tüm bireylerin maaş, kira vb dahil TOPLAM hane geliri hangi aralıktadır?

Hanehalkı Tipi Dağılımı

Toplam Kadınlar(%)

Baz:387(Kadınlar)
D08. Hane halkı tipiniz nedir?

3

BASIN BÜLTENİ
DOÇ. DR. GÜLENAY PINARBAŞI

Özet Değerlendirme - I

Araştırma bulguları; şiddetin yalnızca fiziksel değil, psikolojik, ekonomik ve dijital katmanlarını da mercek altına alarak toplumun şiddeti nasıl tanımladığını, hangi alanlarda reddettiğini ve nerelerde hâlâ normalleştirdiğini ortaya koydu.

Araştırmaya göre İstanbul'da her iki kadından biri (%47), 18 yaşından itibaren en az bir kez şiddetin bir türüne maruz kalıyor. Daha da çarpıcı olan ise bu kadınların %41,2'sinin şiddeti yalnızca geçmişte değil, son bir yıl içinde de yaşamaya devam etmesi.

Şiddet türleri incelendiğinde %53,2 ile psikolojik ve duygusal şiddet ilk sırada yer alıyor. Fiziksel şiddet ikinci sırada gelirken, dijital şiddet ise konum takibi ve hesap kontrolü gibi biçimlerle yükselen yeni bir tehdit olarak öne çıkıyor. Şiddetin faili çoğunlukla yabancı değil; %69,2 ile eş veya eski eş. Bu veri, kadınlar için en riskli alanın kamusal alan değil ev içi olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

Araştırmanın en kritik bulgularından biri, toplumun şiddete yaklaşımındaki çelişkiyi ortaya koyuyor. Toplumun büyük çoğunluğu şiddeti açıkça reddederken, aynı toplum kıskançlık temelli kontrolü, müdahaleyi ve ekonomik denetimi belirli ölçülerde normal kabul edebiliyor. Katılımcıların %32,5'i erkeğin kadının giyimine müdahale edebileceğini, %28,7'si ise kıskançlık nedeniyle kontrol davranışlarını normal bulduğunu ifade ediyor. Bu durum, açık şiddetin reddedildiğini ancak gündelik kontrol ve müdahale davranışlarının hâlâ meşru görülebildiğini gösteriyor.

Özet Değerlendirme - II

Araştırma, şiddetin en büyük risk alanının açık şiddet değil, normalleşmiş davranışlar olduğunu ortaya koyuyor. Toplumun önemli bir kesimi ekonomik zorlukları (%35,1), eğitim eksikliğini (%48,5) ve çocuklukta şiddet görmüş olmayı (%48,8) şiddetin nedeni olarak değerlendiriyor. Bu yaklaşım, şiddeti anlamaya çalışırken farkında olmadan gerekçelendirme ve meşrulaştırma alanı oluşturulduğunu gösteriyor.

Daha çarpıcı olan ise bazı davranışların hâlâ net biçimde şiddet olarak görülmemesi. Harcamaların kontrol edilmesi, ekonomik bilgilerin saklanması ve dijital takip gibi davranışlar toplumun önemli bir kısmı tarafından hâlâ tartışmalı kabul ediliyor. Bu durum, şiddet algısının hâlâ büyük ölçüde fiziksel zarar üzerinden kurulduğunu ortaya koyuyor. Fiziksel ve cinsel şiddet %90'ın üzerinde oranlarla şiddet olarak kabul edilirken, ekonomik ve psikolojik şiddet daha düşük oranlarda tanımlanıyor.

Araştırma aynı zamanda güçlü bir sessizlik sarmalına işaret ediyor. Toplumun %61,1'i kadınların şiddeti gizlediğini düşünüyor. Bu sessizliğin en önemli nedenleri arasında çocukların etkilenmesi, ekonomik bağımlılık ve toplumsal baskı yer alıyor. Kadınlar çoğu zaman şiddeti yalnızca yaşamakla kalmıyor, aynı zamanda saklamak zorunda kalıyor.

Bir diğer dikkat çekici bulgu ise kararsız kitle. Birçok başlıkta %20–40 arasında değişen kararsızlık oranı, toplumun önemli bir bölümünün net bir değer setine sahip olmadığını ve doğru politikalarla yön değiştirilebilir olduğunu gösteriyor. Programa katılan İstanbul Vali Yardımcısı Okan Leblebici, bu araştırmaların sonuçlarından istifade ettiklerini, 2012 yılında kabul edilen 6284 yasının çok öngörülü bir yasa olduğunun altını çizdi.

Özet Değerlendirme - III

Prof. Dr. Alev Erkilet değerlendirmesinde, kadına yönelik şiddetin “ama”sız bir şekilde reddedilmesi gerektiğini vurgulayarak, şiddetin yalnızca hukuki düzenlemelerle değil toplumsal kalıp yargılarla mücadele edilerek önlenebileceğini ifade etti. Kadınların sesinin yalnızca duyulmasının yeterli olmadığını belirten Erkilet, “Sözün yoksa, sesin yoksa sen de yoksun” sözleriyle toplumsal sorumluluğa dikkat çekti.

AYSİT Vakfı Başkanı Serpil Balat ise araştırmanın en önemli mesajının şiddetin sürekliliği olduğunu belirterek, “Bu veriler bize şunu gösteriyor: Şiddet bir an değil, kadının hayatını kuşatan bir süreçtir” dedi. Balat, özellikle ekonomik bağımlılık, çocuklar ve toplumsal baskının kadınları sessizliğe ittiğini vurguladı.

Araştırmayı yürüten Doç. Dr. Gülenay Pınarbaşı, çalışmanın şiddetin sosyal sınıf gözetmeksizin her katmanda var olduğunu ortaya koyduğunu ifade ederken, Araştırma Uzmanı Nuran Köse Çerçi kadınların koruyucu mekanizmaları bildiğini ancak toplumsal baskının bu mekanizmaların kullanımını sınırladığını belirtti.

Araştırmanın genel sonucu çok net: Şiddet hem yaşana bir eylem hem de normalleşen bir süreçtir. Kontrol, kıskançlık, ekonomik bağımlılık ve toplumsal kalıp yargılar dönüşmeden şiddetle mücadelenin kalıcı olması mümkün görünmemektedir. Araştırmanın sonuçları ilerleyen günlerde çeşitli platformlarda açıklanmaya ve farkındalık oluşturmaya devam edecektir.

Şiddetle Mücadelede Ortak Sorumluluk

Toplum, açık şiddeti büyük ölçüde reddetmektedir.

Ancak kontrol, müdahale ve bazı davranış biçimleri hâlâ normalleşebilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele, yalnızca hukuki düzenlemelerle değil; toplumsal farkındalık, eğitim ve davranış kalıplarının dönüşümü ile mümkündür.

Bu araştırma, şiddetin görünmeyen alanlarına dikkat çekmeyi ve farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır.